

SUOMUSSALMEN KUNNAN LAUSUNTO KAINUUN TUULIVOIMAMAAKUNTAKAAVAN 2035 KAAVALUONNOKSESTA

Kainuussa tällä hetkellä voimassa maakuntavaltuuston 30.11.2015 hyväksymä tuulivoimamaakuntakaava 2030. Tuulivoimamaakuntakaavan tarkastamisesta maakuntavaltuusto päätti 17.6.2019. Suomussalmen kunta muiden Kainuun kuntien ohella on ollut kaavan tarkistamisen kannalla. Maakuntakaavassa on tarkasteltavana olevat teemat ovat tuulivoima, sähköverkko ja pohjavesi. Tavoitteeksi vuodelle 2035 on asetettu n. 330 uutta teollisen kokoluokan tuulivoimalaa (tarkentuu kaavaprosessin edetessä).

Nykyisessä tuulivoimamaakuntakaavassa Suomussalmen kunnan alueelle on osoitettu Kivivaara-Peuravaara tuulivoima-alue. Tuolloin kaavan laatimisvaiheessa kaavaan otettiin ne alueet, jotka olivat kohtuudella liitettävissä sähkönjakeluverkkoon. Käynnissä olevan tuulivoimamaakuntakaavan tarkastamiseen liittyen kunnan toivomuksena on ollut, että kaavassa huomioitaisiin myös ne alueet, jotka ehkä tulevaisuudessa olisi liitettävissä sähkönjakeluverkkoon. Kaikkiaan kunnan kanta tuulivoiman lisäämiseen on myönteinen.

Kaavaprosessin aikana on tarkasteltu ja arvioitu yhteensä 53 aluetta, joista 23 aluetta on arvioitu parhaiten seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi. Kaavaluonnoksessa esitetyistä alueista Kivivaara-Peuravaaran lisäksi Suomussalmen kunnan alueelle on sijoitettu kaksi uutta tuulivoimatuotantoaluetta. Uudet alueet ovat Kiviharju tv-33 ja Harmajapää tv-30, joka sijoittuu osin myös Puolangan kunnan puolelle.

Maakuntakaavassa tuulivoimatuotantoon osoitettujen alueiden ulkopuolelle on mahdollista rakentaa tuulivoimaloita. Tällöin kyseessä ei ole merkittävä tuulivoimatuotantoalue, ja tuulivoimalaitoksien määrä on pääsääntöisesti alle 8-10 kpl alueiden olosuhteet huomioiden. Pienemmät alueet voidaan toteuttaa kuntakaavoituksen avulla.

Tuulivoimatuotantoon osoitettujen alueiden yleisissä suunnittelumääräyksissä on mm. esitetty, että rakentamista suunniteltaessa tuulivoimalat tulee sijoittaa luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, merkittävien pohjavesialueiden, harjijensuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan virkistysalueiden sekä valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen ulkopuolelle. Lisäksi yleisissä suunnittelumääräyksissä on otettu kantaa myös asutukseen, linnustoon, maisemaan, luonnon monimuotoisuuteen ja kulttuuriperintöön. Suomussalmen kunnan alueelle esitettujen alueiden (tv-30 ja tv-33) osalta on tuotu esille myös poronhoito ja sen huomioiminen suunnittelussa.

64°53'05"N
028°54'45"E

13.1.2022

Tuulivoimamaakuntakaavaluonnoksessa on kaavakartassa esitetty pääsähköjohdon yhteystarve 400 kV. Yhteystarve Suomussalmen kunnan kautta on osoitettu välillä Ristijärvi, Seitenoikea – Kuusamo, Pirttikoski.

Pariisin ilmastopöytäkirjassa ja Euroopan unionissa sovitut ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat voimakkaasti Suomen ilmasto- ja energiapolitiikkaa. Suomen kansallisten linjausten mukaan uusiutuvan energian osuus energian loppukulutuksesta nousee yli 50 prosenttiin ja energiaomavaraisuus yli 55 prosenttiin 2020-luvulla. Tämän vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiatuotannon, erityisesti bioenergian tuotannon ja käytön merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentialin laajamittaiseen hyödyntämiseen.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030

- teollisen kokoluokan tuulivoimalat 160 kpl
- nimellisteho n. 480 MW
- vuosituotanto 1440 GWh
- toteutunut 2020, 30 kpl, 90 MW, 350 GWh

Kainuun tuulivoimamaakuntakaavaluonnos 2035

- kaavallinen tavoite 410 teollisen kokoluokan tuulivoimalaa (kerroin 1,24/tavoite 330 kpl)

Kivivaara-Peuravaaran tuotanto vuonna 2018 oli n. 290 GWh.

Suomussalmen kunta pitää ilmastomuutostavoitteisiin vastattaessa hyvänä asiana tuulivoimatuotantoalueiden lisäämistä tuulivoimamaakuntakaavaan. Näin meillä on hyvät edellytykset päästä sekä kansallisiin että Kainuun maakunnan strategiaan tavoitteisiin.

Kunnan alueelle esitettyjen tuulivoimatuotantoalueiden (2 kpl) sijoittumisen osalta on tehty laajasti taustaselvitystyötä, ja alueilla on mahdollista täyttää suunnitellut kaavamääräykset. Kaavaluonnoksesta on käyty vielä 5.1.2022 erillinen palaveri Kainuun liiton ja kunnan kesken, jonka pohjalta meille on entisestään selkiytynyt käsitys siitä, millä perusteilla alueiden valinta kaavaluonnokseen on tehty. Molempien kaavaluonnoksessa esitettyjen uusien alueiden sisälle jää mm. muinaisjäännöksiä, jotka tulee huomioida vielä erityisesti yleiskaavavaiheessa, kun tarkentuu tuulivoimaloiden sijoittuminen alueelle.

Tuulivoimamaakuntaluonnoksessa esitetty 400 kV yhteystarve tukee tuulivoimatuotantoalueiden kaavoituksen käynnistämistä, vaikka aikataulua ei pääsyöttölinjan suunnittelun aloittamiselle tai käyttöönottamiselle ei ole laadittu. Sähköverkon parantuminen tuo lisää mahdollisuuksia tuulivoiman rakentamiselle, mutta luo myös edellytyksiä muunkin elinvoiman edistämiseksi.

64°53'05"N
028°54'45"E

13.1.2022

Tuulivoimamaakuntakaavan vaikutuksien arviointiin on vielä tulossa aluetalousvaikutusten arviointi ja maisemavaikutusten arviointi. Edellä mainittujen arviointiselvityksien valmisteluun perustetaan erilliset ohjausryhmät. Suomussalmen kunta on nimennyt ohjausryhmiin omat edustajansa ja heille varahenkilöt.

Kuntalaisilla ja sidosryhmillä on mahdollisuus lausua kaavaluonnokseen 31.1.2022 mennessä Kainuun Liitolle. Myös Suomussalmen kunta tutustuu lähetettyihin lausuntoihin.

